

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 15. Peccator deseritur à Deo; Deum deserit. Ex Veteri. Ex Novo, & Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

probrum suum, non sonora tantum, sed & strepera. Oliva D. 2. Quadr.

Qui cogit averunt iniquitates in corde, tota die constituebant praelia. Pf. 139. 3. Videtur, ut abstrusum praeordijs scelus ita erumpat; ut belli se fragoribus prodatur; explicatisque signis adesse se non fateatur solum, sed reboet. *Acuerunt linguas suas sicut serpentes.* v. 4. Solus serpens linguam semper vibrat; animantes reliquae, licet feræ, raro rictum deducunt. Linguam serpens eventilat: quasi absconditam pestem vel invitum prodere cogatur. Id. ib.

Colligata est iniquitas Ephraim, absconditum peccatum ejus: dolores parturientis ventent ei. Ol. 13. 12.

David autem Rex genuit Salomonem ex ea, quae fuit Uria. Matth. 1. 6. Nihil ita procuravit David, quam ne conceptum cum Bethsabea scelus detegeretur, & usquam non emineret. Nam hic quoque, ubi ex nupta jam sibi foemina Salomonem genuit, Urias erumpit; nunquam satis oppressus, & nunquam non paratus patri à Davide criminis, aut delator, aut vindex. Oliva l. 6. Strom. §. David autem genuit &c.

Ve praegnantibus &c. Matth. 24. 19. Euseb. Emis. praegnantibus sunt illae animae, quae per hypocritam peccata sua abscondere volunt. Gravida non potest dissimulare uteri onus. Did. Nifs. D. 5. Quadr. §. 1.

Peccavi, tradens sanguinem iustum. Matth. 27. 4. Drogo Ost. de Pass. D. quod fecerat in occulto, palam omnibus innotuit. Quid non fecit Judas, ut aium celaret scelus? oris amabili osculo cordis virus celabat; sed, loquente nemine, seipsum prodidit. Castillo Illar. 117.

§. XV.

Peccator deseritur à Deo, Deum deserit.

Ex Veteri.

Quum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradiso. Gen. 3. 8. Dion. Carth. Deus deambulavit; quasi suo motu designans, se recessisse ab eis, in quibus ante per gratiam mansit.

Dimitte me - non dimittam te. Gen. 32. 26. Rupertus l. 8. in Gen. c. 6. Jacob cum Deo luctatur, & victor benedictionem extorquet; quasi invito, & nolenti, ac dicenti: *dimitte me*: quia videlicet sic futurum erat; ut comminaretur Deus, sese à semine ejus recedere, propter peccata ejusdem gentis rebellis, & incredulae. Hinc fugam meditantem stringit manibus, brachijs ligat, devincit lacrymarum nexibus. Arcones in Il. 1. Disc. 4.

Quare ergo non timuistis detrahere sermo meo Moysi? iratusque contra eos abiit; nubes quoque recessit, quae erat super tabernaculum. Num. 12. 8. 9. &c. Magna ira, quod ab Aaron, & Maria, fugiat Deus; & nubes protectionis à tentorio recedat. Id. ib.

Arca Dei cum Dagon non sociatur. 1. Reg. 5. 3. nec Christus cum diabolo; nec virtus cum vitio. Mendoza hic Annot. 16. sect. 1.

Quid interrogas me? cum Dominus recesserit à te. 1. Reg. 28. 16. q. d. quid bellum exitum habere cupis exploratum? cui, ut se Deus subtraxit, ita feliciter nihil evenire potest. Seu enim victus occumbas; quid victoriae jacturam cures, qui Deum perdidisti? Seu triumpho potiaris; quid magnum referas à Deo destitutus? Quid tibi finistrum accidat, minus malum erit; quam, quod te maxime premit; Dei derelictio. Did. Nifs. D. 12. Pent. §. 5.

Hac dicit Dominus: vos reliquistis me; & ego reliqui vos in manu Sefac. &c. 2. Paral. 12. 5.

Si qualieritis cum (Dominum) invenieritis; si autem dereliqueritis eum, derelinquet vos. 2. Paral. 15. 2.

Domine ne declines in ira à servo tuo. Pf. 26. 9. O sanctum timorem! quod Deum, etiam iratum, à se declinare metuebat: equidem dum adest Deus, non debet esse timori etiam divina ira: unum solum timendum malum; nè Deus absit, nec ab ejus praesentia excidamus. Baeza t. 1. l. 1. c. 2. §. 1.

Qui dat nivem sicut lanam &c. Pf. 147. 16. Videmus nivem, nebulam, crystallum: bonum est, ut ille spiret, & solvat: si enim ille non spiraverit, si non ipse duritiem glaciei hujus dissolverit; *ante faciem frigoris ejus &c.* Cajus? Dei. Unde est ejus frigus? ecce deserit peccatorem, ecce non vocat, ecce non aperit sensum, ecce non infundit gratiam. S. August. hic.

Ve soli! Ecclae 4. 10. Solus namque est, qui à Deo relinquitur. Hunc certe cadentem nullus erigit: quia relictum à Deo sanctorum aliquis non assumit. S. Gregor. in 1. Reg. 10.

Vivemus in conspectu ejus. Ol. 6. 3. Abstrahatur Deus; fugam cum ipso arripiente vita mors premet delinquentem. S. Hieron. *vivemus in conspectu ejus*, qui illud absente mortui jacebimus. Escobar t. 2. Perf. Chr. l. 11. sect. 3. Obs. 2.

Vae eis! cum recessero ab eis. Ol. 9. 12.

Ex Novo, & Patribus.

Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Matth. 23. 38. Quare deserta? quia deseruit. Inhaeret nobis Deus, si sibi adhererimus. Neque portus, & civitates, deserunt naves, immobiles enim sunt; sed versà vice naves vento commissa, aut remis agitatae, recedunt. Sim. Casl. l. 8. c. 37.

Ego sum vitis, vos palmites. Joan. 15. 5. Unum è duobus palmiti congruit, aut vitis, aut ignis. Si in vite non est, in igne erit: ut ergo in igne non sit, in vite sit. V. Beda in Joan. 13.

Si quis in me non manserit, mittetur foras &c. Joan. 15. 6. O tremenda sententia! o horrificas minans poenas! Nimirum mitti foras extra Ecclesiam, extra Dei protectionem

&c.

& curam, & extra meritorum Christi participationem: quia in eo per charitatem manere non uoluerunt. de Ponte in Cant. 2. Exh. 19. §. 3.

Quod facis, fac citius. Joan. 13. 27. S. Ambros. l. 2. de Abel & Cain c. 4. ut, quia introierat in illum Sathanas, ipse à Christo abiret. Ejicitur itaque, & excluditur: eò quòd jam cum Domino Jesu esse non possit; quia cœperat esse cum diabolo. Nulla enim communicatio. Christi ad Belial.

Si susceperimus Christum in hospitio nostri peccatoris, illicò fugamus diabolum: si peccaverimus, & per peccati januam ingressus fuerit diabolus; protinus Christus recedit. S. Hieron. l. 2. aduers. Iovin.

Quocunq; iero, tu me Domine non deseris; nisi prior ego te deseram. S. August. foliloq. c. 14.

Nunquam prius Deus deserit hominem, nisi prius ab homine deseratur. S. August. l. 1. fer. 4. D. 3. Quadr.

§. XVI.

Peccator est vilis, pulvis terra.

Et.

Ex Veteri.

Pulvis es. Gen. 3. 19. Sicut de protoplasto, qui legem transgressus est, gloriam, quã regebatur, amisit, mortisque pœnæ obnoxius fuit factus, dicebat: terra es, & in terram ibis: ita & hic, quia plurimum invaluerant peccata, inquit: *corrupta erat terra.* S. Chrysost. hom. 23. in Gen.

Videntes filij Dei Et. Gen. 6. 2. Filij Dei vocantur hic filij Seth, ob sanctitatem. Itã S. Chrysost. Cyrillus, Rupertus, Hilarius. Secundò est phrasis Hebræa: Hebræj omnia fortia, magna, egregia, dicunt esse Dei: montes Dei, cœdi Dei. Sic vocantur filij Seth: quia robusti, viribus formã, staturã, eximij. E contra filij, & filia, Caini, vocantur filij, & filia, hominum: quia erant peruersi, & terræ affixi. Cornelius hic.

Adducant ad te vaccam rufam. Num. 19. 2. Rufus, sive sanguineus color, symbolum est peccati. Significabat rufa vacca, peccatorem reum esse sanguinis, & mortis; æque ac combustionis in igne gehennæ: hæc enim vacca comburebatur. Cornelius hic.

Tanquam pulvis. Pl. 1. 4. Hic notantur tria sub uno membro; quæ faciunt hominem miserum. Primum est inconstantia: quia, sicut pulvis est levis, & mobilis; sic peccator. Secundum ariditas. Tertium sterilitas. Hugo Card. hic. Peccatores pulvis, quia multi. 2. Reg. 1. 21. *Montes Gelboe Et.* quia viles. Jer. 2. 36. *quã vilis facta es, nimis iterans vias tuas.* Hugo Card. in Pl. 29. 4.

Capilli tui sicut greges caprarum. Cant. 4. 1. Hæc capillorum laus intelligenda, quamdiu capiti suo inhaerent: cum ab eo separantur, non amplius crescunt, nec æstimantur; & omnis laus vertitur in contrariam ignomi-

niam: quòd enim altiorem habebant locum, tantò viliores postea fortiuntur; cum mittuntur in sterquilinum, & conculcantur. de Ponte hic l. 7. Exh. 2. §. 4.

Si non peccaverimus; scimus, quoniam apud te sumus computari. Sap. 15. 2. Dicuntur boni esse computati, sicut dilecti, & electi: & bene possunt computari, quia pauci. Mali autem non computantur à Deo: sicut nullus computat monetam reprobam. Jer. 6. 30. *argentum reprobum vocate eos.* S. Bonavent. hic.

Descende, sede in pulvere filia Babylon, sede in terra. M. 47. 1. Itã & Jerusalem nostra quoties in confusionem peccatorum venerit, non est ei solium, neque thronus, neque ulla dignitas celsitudinis; sed in terræ pulvere sedere jure perhibetur. S. Paschal. l. 1. in Thr. 1.

Ollam succensam ego video. Jer. 1. 13. Anima peccatrix dicitur olla, propter concupiscentiã fervorem, propter maculã nigredinem. Nahum 2. 10 *facies omnium sicut nigredo olla.* Et prædicta olla succenditur igne in ordinati amoris, iræ, & contentionis. S. Thom. Aqu. hic.

Quomodo obscuratum est aurum. Thren. 4. 1. Anima se jure deplorat; quæ fuit prius per fontem Baptismi nive caudidius dealbata; & per infusionem Spiritus S. aurò pulchris colorata: nunc vero, aut hæresi est infecta; aut vitij, & sceleribus, obfuscata. S. Paschalius hic.

Ex Novo, Et Patribus.

Digito scribebat in terra. Joan. 8. 6. ad significandum, quòd ipsi, & omnes mali, in terra scribuntur in terra, non in coelo. Hugo Card. hic.

Peccatum hominem parvum facit, & exiguum: virtus eminentem præstat, & magnum. Sicut enim ægri-tudo corporis exile, & exiguum, facit, corpus hominis; sanitas verò lætum reddit, & validum, itã intellige; quia & animam ægri-tudo quidem peccati humilem facit, & parvam; sanitas verò interioris hominis magnam. Origenes hom. 12. in Levit.

Ubicunq; in Scripturis sanctis legitur, *habitator*, aut *habitator terra*; si priora, & sequentia spectemus; liquidò Scripturarum poterit comprobari hæc regula; plerumque habitatores terræ peccatores appellari. S. Hieron. ep. ad Dardanum.

Innocentia decerp-turos alimenta ex arboribus; adhuc sibi bene confcios homines, ad superna subvexit: & commissum delictum, ad conqui-renda frumenta, homines terræ, soloque, dejecit. Tertull. ep. de cibis Judæis.

Nihil est virò vilius (etsi rex sit) quando est vitio deditus: quemadmodum nihil est vel captivò regalius, ac magnificentius; quamdiu virtutem possederit. S. Chrysost. in Pl. 6. 8.

Jacemus in vitij, & jacemus oppressi: stamus; cum bonis operibus erigimur ad profectum. S. Chrysost. l. 54. Ho-